

Sprawozdanie
za lata 2024-2025 z realizacji
„Programu Opieki Nad Zabytkami
Powiatu Lęborskiego na lata 2024-2027”

Lębork, styczeń 2026 r.

g

1. Wprowadzenie

Sprawozdanie zostało sporządzone w celu przedstawienia stopnia realizacji zadań przewidzianych w Programie Opieki nad Zabytkami Powiatu Lęborskiego na lata 2024–2027, przyjętym uchwałą nr X/71/2025 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 20.03.2025 r., programu określającego cele i priorytety w zakresie ochrony, konserwacji i promocji dziedzictwa kulturowego Powiatu Lęborskiego.

Program przewiduje realizację celów w ramach trzech priorytetów:

1. Zarządzanie dziedzictwem kulturowym Powiatu
2. Ochrona krajobrazu kulturowego Powiatu
3. Promocja, edukacja i dokumentacja walorów dziedzictwa kulturowego Powiatu

Sprawozdanie przedstawia działania zrealizowane w latach 2024–2025 oraz wskazuje zadania, które wymagają kontynuacji w kolejnych latach obowiązywania programu.

2. Realizacja celów Programu w latach 2024–2025

2.1. Dotacje na zabytki

2024 rok

Gmina Nowa Wieś Lęborska

Prowadzenie prac konserwatorskich przy elementach kamiennych i metalowym z cmentarza ewangelickiego przy kaplicy grobowej w Garczegorzu, tj. prowadzenie prac przy detalach wykonanych ze stopów żelaza (krzyż nagrobny typu kaszubskiego, odlew z krzyża typu łacińskiego, fragment segmentu ogrodzenia pola grobowego), detalach pomników wykonanych ze sztucznego kamienia (zespół artefaktów składających się z 9 szt. obiektów wykonanych z lastriko i zaprawy murarskiej), detalach pomników odkutych w granicie (zespół artefaktów składających się z bazy pod odlewy żeliwnych krzyży). *Kwota dotacji: 16.929,00 zł*

Parafia Rzymskokatolicka p.w. św. Jakuba Apostoła w Lęborku

Przeprowadzenie prac konserwatorskich i restauratorskich dwóch witraży geometrycznych (nr IV i V) z lat 1907-1910, znajdujących się w Kościele Parafialnym p.w. Św. Jakuba Apostoła w Lęborku. *Kwota dotacji: 14.500,00 zł*

2025 rok

Parafia Rzymskokatolicka p.w. św. Jakuba Apostoła w Lęborku

Powiat Lęborski pozyskał środki w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków – Polski Ład, Edycja Zabytki, na realizację inwestycji pod nazwą: „Renowacja i konserwacja elewacji nawy głównej Kościoła p.w. św. Jakuba Apostoła w Lęborku”. W ramach pozyskanych środków Parafia zrealizowała prace remontowe elewacji

kościół, które obejmowały oczyszczenie ceglanej elewacji, uzupełnienie i wymianę uszkodzonych elementów cegły, miejscowe uzupełnienie i wymianę spoinowania, odkucie tynków z powierzchni tynkowanych, w tym blend i gzymsów, oraz wykonanie nowej wyprawy tynkarskiej wraz z malowaniem. Kwota dotacji: (środki Powiatu Lęborskiego): 19.200,00 zł (środki Polski Ład): 940.800,00 zł

Parafia Rzymskokatolicka p.w. św. Jakuba Apostoła w Lęborku

Przeprowadzenie prac konserwatorskich i restauratorskich Witraża Zmartwychwstania z lat 1907-1910, znajdującego się w Kościele Parafialnym p.w. Św. Jakuba Apostoła w Lęborku. Kwota dotacji: 14.900,00 zł

2.2. Inwestycje zrealizowane przez Powiat Lęborski w latach 2024–2025

Renowacja zabytkowego budynku Starostwa Powiatowego w Lęborku

Na przestrzeni 2 lat przeprowadzono szeroką renowację zabytkowego budynku Starostwa Powiatowego w Lęborku, obejmującą między innymi renowację elewacji, remont lukarn, przebudowę odwodnienia dachu, odnowienie poszczególnych zabytkowych drzwi oraz wykonanie windy. Zgodnie z zaleceniami Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, podczas renowacji elewacji oraz zabytkowych drzwi dążono do przywrócenia ich pierwotnej kolorystyki. W ramach prac konserwatorskich elewacja została poddana badaniom stratygraficznym, natomiast na drzwiach usuwano kolejne, wtórne warstwy farby w celu odsłonięcia i odtworzenia pierwotnej kolorystyki malarskiej. Łączny koszt inwestycji wyniósł 5.830 200,00 zł.

Termomodernizacja budynku I Liceum Ogólnokształcącym w Lęborku – etap II

W latach 2024–2025 przeprowadzono w ramach II etapu prac - termomodernizację budynku LO nr 1 w Lęborku. Dotyczyła ona wymiany instalacji centralnego ogrzewania oraz węzła cieplnego. Łączny koszt inwestycji wyniósł 1.549.800,00 zł.

Zagospodarowanie terenu zabytkowego przy I Liceum Ogólnokształcącym w Lęborku – etap I.

W 2024 roku Powiat Lęborski podjął realizację I etapu zadania inwestycyjnego pn. „Park Żeroma”, wykonanego w ramach partnerstwa pomiędzy Powiatem Lęborskim a Gminą Miasto Lębork we współpracy z dyrektorem LO nr 1 w Lęborku. Choć teren ten nie posiada statusu zabytku, stanowi przestrzeń funkcjonalnie i przestrzennie zintegrowaną z zabytkowym budynkiem. Inwestycja wynikała z projektu zgłoszonego do Budżetu Obywatelskiego Miasta Lęborka przez uczniów i nauczycieli LO nr I oraz uzyskanego przez ten projekt największego poparcia mieszkańców. W jego realizację zaangażowane zostały środki w połowie pochodzące z Budżetu Obywatelskiego Miasta

Lęborka oraz w połowie ze środków Powiatu Lęborskiego, co stanowi przykład skutecznej współpracy samorządowej i partycypacji społecznej w działaniach na rzecz ochrony i udostępniania przestrzeni o wartościach kulturowych i społecznych-jednego z najokazalszych zabytkowych obiektów oświatowych Powiatu Lęborskiego. Podjęte działania miały na celu uporządkowanie i uczynienie przestrzeni parkowej, przy jednoczesnym zachowaniu jej charakteru i funkcji rekreacyjno-edukacyjnej. Realizacja zadania przyczyniła się do poprawy estetyki i dostępności otoczenia zabytku oraz do lepszego wyeksponowania jego walorów krajobrazowych. Łączny koszt inwestycji wyniósł 400.000,00 zł.

2.3. Promocja dziedzictwa kulturowego

2024 rok

Wsparcie finansowe wydania publikacji „Historia Kaszubów na jeden wieczór” Michał Hinc, Adam Lubocki, Mateusz Szuba kwota: 1.200,00 zł.

2025 rok

Zakup wydania publikacji Legendy Województwa Pomorskiego – Wydawnictwo Quixi Media - mecenas wydania Starosta Lęborski Tomasz Litwin kwota: 11.500,00 zł.

2.4. Wydarzenia kultywujące tradycję regionalną

2024 rok

- 53. Konkurs Recytatorski Literatury Kaszubskiej "RODNÔ MÔWA" 2024 r.(MDK Lębork, 13.05.2024 r.),
- Konkurs pięknego czytania po kaszubsku pn. „Méster bëlnégò czëtaniô” – eliminacje powiatowe (Stacja Kultura w Lęborku, 05.12.2024 r.),
- V Pomorski Przegląd Kaszubskich Kolęd i Pastoralek im. Franciszka Okunia w Lęborku (20.01.2024 r.)
- Dzień Jedności Kaszubów (19.03.2024 r.)
- III Festiwal Muzyki Dawnej Lębork (17-18.05.2024 r.)
- Noc Muzeów w Lęborku (18.05.2024 r.)
- XVIII Międzynarodowe Spotkania z Folklorem „Muzyka Regionów” w ramach Lęborskich Dni Jakubowych (19.07.2024 r.)
- Spacer z duchami Krzyżaków, Lęborskie Bractwo Historyczne (18.07.2024 r.)
- Wystawa prac pokonkursowych „29.Konkursu Haftu Kaszubskiego” – miejsce prezentacji: hol Starostwa Powiatowego w Lęborku (16.07.2024 r. – 08.09.2024 r.)
- XXIV Dożynki Powiatowe w Cewicach (08.09.2024 r.)

2025 rok

- Wystawa Haftu Kaszubskiego (hol główny Starostwa Powiatowego w Lęborku, 8.08.2025 r. - 28.08.2025 r.),
- 54. Konkurs Recytatorski Literatury Kaszubskiej "RODNÔ MÔWA" 2025 (MDK Lębork, 21.05.2025 r.),
- akcja promocyjna na plaży w Łebie pn. „Powiat Lęborski – od morza do Kaszub” (wejście na plażę nr 18.07.2025 r. – 18.07.2025 r.),
- akcja promocyjna Powiatu Lęborskiego wraz z występem Kaszubskiego Zespołu Pieśni i tańca „Levino”, podczas Świąta Śliwki w Iwkowej, w ramach wizyty partnerskiej powiatów. (19.09.2025 r. - 22.09.2025 r.)
- Farwny Folk 2025 (21.07.2025 r.)
- Ceramiczny Lębork (30.08.2025 r.)
- Jarmark Bożonarodzeniowy w Łebie (6.12.2025 r. - 7.12.2025 r.)
- Jarmark Bożonarodzeniowy w Lęborku (18.12.2025 r. - 21.12.2025 r.)

3. Odniesienie do celów Programu i priorytetów strategii

Realizacja powyższych działań wpisuje się w cele programu i odpowiada priorytetom strategii:

Cel programu	Realizacja w latach 2024–2025	Powiązany priorytet strategii
Cel 1 – uwzględnianie uwarunkowań ochrony zabytków i krajobrazu kulturowego	<ul style="list-style-type: none"> • prace konserwatorskie na cmentarzu ewangelickim, • badania stratygraficzne elewacji Starostwa • działania na terenie zielonym przy zabytku I LO • konserwacja witraży • renowacja elewacji Starostwa	I. Zarządzanie dziedzictwem kulturowym Powiatu
Cel 2 – zahamowanie degradacji zabytków i poprawa stanu ich zachowania	<ul style="list-style-type: none"> • renowacja elewacji kościoła św. Jakuba • konserwacja witraży elementy cmentarne, • termomodernizacja LO nr 1, działania na terenie zielonym przy zabytku I LO	II. Ochrona krajobrazu kulturowego Powiatu

<p>Cel 3 – wyeksponowanie zabytków i walorów krajobrazu kulturowego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • poprawa estetyki elewacji Starostwa i kościoła, • prezentacja witraży i zabytków • remont ogrodzenia przy Starostwie • poprawa estetyki otoczenia zabytkowego LO nr I 	<p>II. Ochrona krajobrazu kulturowego Powiatu</p>
<p>Cel 4 – zwiększenie atrakcyjności zabytków dla społeczności, turystyki i edukacji</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Konkursy, przeglądy, festiwale, jarmarki, publikacje, • poprawa dostępności Starostwa dla interesantów • udostępnienie uporządkowanego ogrodu przy LO nr I 	<p>III. Promocja, edukacja i dokumentacja walorów dziedzictwa kulturowego Powiatu</p>
<p>Cel 5 – określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków</p>	<ul style="list-style-type: none"> • współpraca z parafią, gminą miasta Lębork i dyrekcją szkoły przy realizowanych projektach 	<p>I. Zarządzanie dziedzictwem kulturowym Powiatu</p>
<p>Cel 6 – tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prace specjalistyczne przy zabytkach w tym ekspertów w dziedzinie stratygrafii • odkrywki w celu przywrócenia pierwotnego koloru elewacji czy drzwi. • prace na cmentarzu • prace przy witrażach 	<p>I. Zarządzanie dziedzictwem kulturowym Powiatu</p>

4. Zadania pozostałe do realizacji

- kontynuacja prac konserwatorskich przy kolejnych obiektach zabytkowych Powiatu Lęborskiego,
- dalszy rozwój działań edukacyjnych, wydawniczych i promocyjnych dziedzictwa kulturowego,
- pogłębienie współpracy w ramach opieki nad zabytkami,
- dalsze eksponowanie zabytków i zwiększenie ich dostępności turystycznej i edukacyjnej.

5. Podsumowanie

Realizacja Programu Opieki nad Zabytkami w latach 2024–2025 jest w pełni zgodna z celami określonymi w uchwale i priorytetami strategii Powiatu Lęborskiego. Wykonane działania potwierdzają prawidłowy kierunek realizacji programu, jednocześnie wskazując na konieczność kontynuacji i pogłębiania działań w kolejnych latach obowiązywania Programu.

Działania podjęte w latach 2024–2025 są zgodne z zapisami Programu Opieki nad Zabytkami, które przewidują osiąganie celów poprzez współpracę władz Powiatu z instytucjami państwowymi, samorządowymi oraz władzami kościelnymi, a także poprzez realizację lokalnych inicjatyw i programów. Pokazuje to, że realizacja programu odbywa się w sposób spójny z przyjętą strategią i przewidzianymi mechanizmami koordynacji działań na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego Powiatu Lęborskiego.

K I E R O W N I K
Referatu Realizacji Inwestycji
Or
Adam Etmański

